

STORTINGET

Innst. 110 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:17 S (2020–2021)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Åsunn Lyngedal, Kirsti Leirtrø, Ingalill Olsen, Fredric Holen Bjørdal, Ruth Grung, Øystein Langholm Hansen og Stein Erik Lauvås om nedsettelse av minste forskuddsbeløp for rabatt på ferge til 1 000 kroner

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned forskuddsbeløpet for innbetaling til AutoPASS for ferge til 1 000 kroner.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Øystein Langholm Hansen, Kirsti Leirtrø, Sverre Myrli og Ingalill Olsen, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Nils Aage Jegstad, lederen Helge Orten og Elizabeth Åsjord Sire fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, Tor André Johnsen og Morten Stordalen, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune og Siv Mossleth, fra Sosialistisk Venstreparti, Arne Nævra, og fra

Venstre, Jon Gunnes, viser til Representantforslag 17 S (2020–2021).

Komiteen viser til at det i forbindelse med overgangen til AutoPASS-betaling på fergene ble stilt krav om et forskudd på 3 600 kroner som gir privatpersoner en rabatt på 50 pst. og bedriftskunder en rabatt på 40 pst. for hver fergetur. Komiteen viser videre til at i forbindelse med koronautbruddet våren 2020, ble det i en periode fra april til juni innført en ordning hvor forskuddsbeløpet ble redusert fra 3 600 kroner til 1 200 kroner per måned for gruppen med kjøretøy i klasse 1 (0–8 meter).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at statsråden i sitt svarbrev av 27. oktober 2020 peker på at en reduksjon av forskuddsbeløpet for klasse 1 til 1 000 kroner forventes å bidra til at flere reiser med 50 pst. rabatt, og tiltaket har derfor en budsjettmessig konsekvens.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti merker seg videre at statsråden i sitt svar også peker på at tiltaket forventes å bidra til at en allerede høy rabattandel øker. Dersom de praktiske og økonomiske hindrene for å skaffe seg rabatt blir så lave at nærmest alle har rabatt, synes det lite hensiktsmessig å opprettholde en rabattordning.

Komiteen er opptatt av å legge til rette for at de som er avhengig av å benytte ferge på daglig basis, også får nytte av rabattordningene. For enkelte kan et høyt forskuddsbeløp være en utfordring likviditetsmessig og gjøre det vanskelig å skaffe seg AutoPASS for ferge. For næringstransporten betyr dette et betydelig utlegg, og

en reduksjon i forskuddsbeløpene vil bidra positivt til likviditeten i selskapene. Komiteen mener det vil være interessant å få vurdert forskjellige alternativer som kan forbedre situasjonen for pendlere og næringstransporten, herunder lavere forskuddsbeløp, økt fleksibilitet ved innbetaling av forskuddsbeløp og bedre samordning for virksomheter med flere kjøretøy.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere lavere forskuddsbeløp for AutoPASS for ferge, og at dette blir vurdert for alle takstgrupper.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Representantforslag 17 S (2020–2021) og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned forskuddsbeløpet for innbetaling til AutoPASS for ferge til 1 000 kroner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at det er utfordringer knyttet til for høye forskuddsbeløp på AutoPASS for ferge, og mener det kan være grunn til å vurdere dette nærmere som en del av en mer helhetlig gjennomgang av pris- og rabattstrukturen.

Disse medlemmer viser til statsrådets svar i brev av 27. oktober 2020 og er overrasket over at han problematiserer at flere kan få mulighet til å benytte seg av fergerabatt med AutoPASS. Det fremstår for disse medlemmer som om statsråden i denne sammenheng uttrykker større bekymring for størrelsen på statens inntjening på fergebilletter, enn belastningen disse kostnadene har for vanlige folks lommebøker.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at fylkeskommunene langs kysten framhever store økonomiske utfordringer i båt- og fergesektoren framover, særlig knyttet til kostnadsveksten ved nye anbud og innføring av null- og lavutslippsløsninger. Det påpekes at behovet for investeringer i infrastruktur er en sentral kostnadsdriver, og at det bør tas hensyn til dette ved å øke rammene, og/eller at dette bør inngå i nye kriterier.

Disse medlemmer viser til at de statlige bevilgningene til fylkeskommunene ikke har stått i forhold til de kostnadene båt- og fergefylkene har hatt i årene etter 2013. Regjeringen Solbergs underfinansiering av fylker med stort ansvar for båt- og fergetilbud har sammenfalt med store og viktige investeringer som gjøres i samband

med det grønne skiftet. Dette presser økonomien knyttet til båt- og fergetilbudet ytterligere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at det er den enkelte fylkeskommune som selv prioriterer budsjettmidler til ferge og selv setter fergeprisene. Flertallet vil påpeke at Senterpartiet og de andre rød-grønne partiene selv må ta ansvar for i hvilken grad de prioriterer fergedriften, siden de utgjør en del av flertallet i flere av disse fylkeskommunene.

Flertallet viser til at siden regjeringsskiftet i 2013 har kommunenes frie inntekter økt med anslagsvis 35 mrd. kroner, og kommunesektoren samlet sett har sett overføringene fra staten øke betydelig. Flertallet mener derfor det blir feil om staten skal dekke overskytende hver gang rød-grønne fylkespolitikere ikke makter å prioritere i egne budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets forslag i Dokument 8:27 S (2020–2021), der følgende forslag fremmes:

«Stortinget ber regjeringen innrette kriteriene for finansieringen av båt- og fergedrift slik at fylker som har ansvar for denne delen av infrastrukturen, kan utvikle gode tilbud basert på rimelige billettpriser.

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til en finansieringsordning som innebærer at staten fullt ut tar merkostnaden ved klimaomstilling av fylkenes hurtigbåt- og fergetrafikk. Ordningen må fange opp både gjennomførte og kommende tiltak.

Stortinget ber regjeringen utrede en nasjonal maksimalpris for båt- og fergebilletter, hvor staten fullt ut kompenserer fylkenes inntektstap ved innføring av en slik ordning.

Stortinget ber regjeringen sette ned forskuddsbeløpet for innbetaling til AutoPASS for ferge til samme beløp som kostnad for depositum for AutoPASS-bombrikke.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det grenser til det uredelige når Stortinget vedtar å be fylkeskommunene om å innfase nullutslippsløsninger for ferger, og etter hvert hurtigbåter, uten at det følger penger med. Dette medlem har gjentatte ganger pekt på dette forhold og etterlyst økte bevilgninger til fylkeskommunene for å dekke de økte kostnadene ved at det stilles viktige, men mer kostbare utslippskrav i anbudene. Dette medlem vil vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, der det settes av 300 mill. kroner ekstra til å dekke dette gjennom kommuneramma.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sette ned forskuddsbeløpet for innbetaling til AutoPASS for ferje til 1 000 kroner.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Komiteen viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen vurdere lavere forskuddsbeløp for AutoPASS for ferje, og at dette blir vurdert for alle takstgrupper.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 27. november 2020

Helge Orten

leder

Bård Hoksrud

ordfører

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2354-4

27. oktober 2020

Representantforslag 17 S 2020-2021 om nedsettelse av minste forskuddsbeløp for rabatt på ferje

Det vises til brev av 20. oktober i år der det bes om en vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Åsunn Lyngedal, Kirsti Leirtrø, Ingalill Olsen, Fredric Holen Bjørdal, Ruth Grung, Øystein Langholm Hansen og Stein Erik Lauvås om nedsettelse av minste forskuddsbeløp for å oppnå rabatt på ferje.

Et av koronatiltakene var midlertidig å redusere forskuddsbeløpet til om lag 1/3 for de tre forhåndsinnbetalingsklassene som benyttes for å oppnå rabatter i ferjedrifta. Forskuddsbeløpene som blir benyttet i AutoPASS-regulativ for ferjetakster i 2020, er vist i tabellen under.

Klasse	Takstgruppe	Forskuddsbeløp (jan-mar og juli-des 2020)	Midlertidig forskuddsbeløp (april-juni 2020)
1	AP1-AP2 (0-8 meter)	3 600	1 200
2	AP3-AP6 (8,01-17,5 meter)	14 300	4 800
3	AP7-AP9 (over 17,51 meter)	27 100	9 000

Det legges til grunn at representantforslaget gjelder å redusere forskuddet for klasse 1 til kr 1000, mens øvrige klasser holdes uendret. Videre legges det til grunn at tiltaket ikke innføres for riksvegferjesambandet Moss-Horten da dette sambandet benytter et eget takstregulativ. For ordens skyld opplyses det om at privatkunder oppnår 50 pst. rabatt ved å betale inn forskudd, og ikke 40 pst. som angitt i bakgrunnen for forslaget. Bedriftskunder oppnår 40 pst. rabatt ved innbetaling av forskudd.

Reduksjon av forskuddsbeløpet for klasse 1 til kr 1000 forventes å bidra til at flere reiser med 50 pst. rabatt, og tiltaket har derfor en budsjettmessig konsekvens. For 2021 er det beregnet at tiltaket vil redusere inntekten i riksvegferjedrifta (ekskl. sambandet Moss-Horten) med om lag 20-30 mill. kr, og 15-25 mill. kr på fylkesvegferjesambandene som benytter AutoPASS-regulativet. Størrelsen på de budsjettmessige virkningene er usikre.

Dersom tiltaket blir midlertidig, vil virkningene være noen måneder lengre enn perioden forskuddsbeløpet settes ned. Denne virkningen oppstår fordi de som har valgt å reise rabattert på grunn av tiltaket vil oppnå rabatt fram til innbetalt forskuddsbeløp er oppbrukt. Tiltaket vil samtidig legge til rette for at trafikanter som normalt ikke vil se nytte i å ha rabattavtale på ferjene, også tegner avtale. Når de først har tilpasset seg ordningen kan det tenkes at de viderefører avtalen også etter eventuell reversering av tiltaket.

I september 2020 var andelen som reiste med 40 eller 50 pst rabatt i riks- og fylkesvegferjedrifta om lag 62 pst. for takstgruppene AP1 og AP2 (dvs. for kjøretøy under 8 meter). Tiltaket forventes å bidra til at en allerede høy rabattandel øker. Dersom de praktiske og økonomiske hindrene mot å skaffe seg rabatt blir så lave at nærmest alle har rabatt, synes det lite hensiktsmessig å forvalte en rabattordning.

I lys av ovennevnte ser jeg det ikke som aktuelt å redusere forskuddsbeløpet som kreves for å oppnå rabatt for personbiler (forskuddsinnbetalingsklasse 1 for bil 0-8 meter).

Med hilsen

Knut Arild Hareide

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur.

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2354-7

11. november 2020

Spørsmål 1 til Dok. 8:17 S (2020-2021) om rabatt på ferje

Det vises til brev av 4. november i år der det bes om svar på spørsmål fra saksordfører Bård Hoksrud om økonomisk betydning av å redusere det minste forskuddsbeløpet for rabatt på ferje.

Spørsmål:

«Hva vil det bety økonomisk, dersom man setter ned det minste forskuddsbeløpet for rabatt på ferje, til lik takstene i den midlertidige perioden under koronaen i 2020? Vi ber om en oversikt over hva en slik endring av forskuddsbetalingen på ferje totalt vil bety økonomisk for 2021. Vi ber om at oversikten fordeles på de forskjellige kjøretøyklassene.»

Et av koronatiltakene var midlertidig å redusere forskuddsbeløpet ned til om lag 1/3 for de tre forhåndsinnbetalingsklassene. Forskuddsbeløpene som har blitt benyttet i AutoPASS-regulativ for ferjetakster i 2020 er vist i tabellen under.

Klasse	Takstgruppe	Forskuddsbeløp (januar-mars og juli- desember 2020)	Midlertidig forskuddsbeløp (april-juni 2020)
1	AP1-AP2 (0-8 meter)	3 600	1 200
2	AP3-AP6 (8,01-17,5 meter)	14 300	4 800
3	AP7-AP9 (over 17,51 meter)	27 100	9 000

Det legges til grunn at spørsmålet gjelder budsjettmessig virkning av å redusere forskuddet for klasse 1 til kr 1200, mens øvrige klasser holdes uendret. Videre legges det til grunn at tiltaket ikke innføres for riksveiferjesambandet Moss-Horten siden dette sambandet benytter et eget takstregulativ.

I brev fra Samferdselsdepartementet til Transport og kommunikasjonskomiteen av 27. oktober i år, er det opplyst at reduksjon av forskuddsbeløpet for klasse 1 til kr 1000 i 2021 vil «*reducere inntekten riksvegferjedrifta (ekskl. sambandet Moss-Horten) med om lag 20-30 mill. kr, og 15-25 mill. kr på fylkesvegferjesambandene som benytter AutoPASS-regulativet.*

Det er usikkerhet ved hvor mye mindre inntektsbortfallet blir dersom forskuddsbeløpet endres til kr 1200 i stedet for kr 1000, men Statens vegvesen forventer at effekten havner i nedre del av spennet i beregnet inntektsbortfall i brev av 27. oktober. Av inntektsbortfallet kommer om lag 92 pst. fra kjøretøy i takstgruppen AP1 (0-6 meter) og resten fra kjøretøy i takstgruppen AP2 (6,01-8 meter). Størrelsen på de budsjettmessige virkningene er usikre.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Knut Arild Hareide', written in a cursive style.

Knut Arild Hareide

Kopi
Statens vegvesen

